

Millî Kültür Araştırmaları Dergisi
(MİKAD) Cilt: 3- Sayı: 1- Haziran 2019
ISSN: 2587-1331

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİL EĞİLİMLERİ VE AKADEMİDE YABANCI DİL SORUNU

Gürkan BAYINDIR¹

Bülent KARA²

Özet

Küreselleşen dünyada yabancı dil yetisine sahip olmak sadece eğitim açısından değil aynı zamanda toplumun sosyo-ekonomik düzeyinin belirlenmesi açısından da önemli hale gelmiştir. Bireylerden yola çıkarak tüm toplumu etkileyen bu durumun üniversitelerde bile nitelikli konumda olmaması, üzerinde önemle durulması gereken bir sorundur.

Bu araştırmanın amacı lisansüstü öğrencilerinin yabancı dile bakış açısını belirlemek ve akademideki yabancı dil sorunun nedenlerini değerlendirmektir. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde çeşitli alanlarda yüksek lisans veya doktora yapan 12 (on iki) katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşme tekniği çerçevesinde yapılan nitel bir araştırmadır.

Anahtar Kavramlar: Yabancı Dil, Akademi, Küresel Bilgi

FOREIGN LANGUAGE TRENDS OF GRADUATE STUDENTS AND FOREIGN LANGUAGE PROBLEMS IN THE ACADEMY

Abstract

In the globalizing world, having foreign language skills has become important not only in terms of education but also in terms of determining the socio-economic level of society. The fact that this situation which affects all the society by individuals is not qualified even in universities is a problem that needs to be emphasized.

The aim of this study is to determine the foreign language perspective of graduate students and to evaluate the reasons of foreign language problem in the academy. It is a qualitative research conducted within the framework of semi-structured interview technique with 12 (twelve) participants in Niğde Ömer Halisdemir University.

Key Word: Foreign Language, Academy, Global Information

¹ ORCID: 0000-0001-9145-0709 Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı, gurkanbayindir1@gmail.com

² ORCID: 0000-0001-6021-085X Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğretim Üyesi, bkara@ohu.edu.tr

Giriş

Dil en basitiyle bir iletişim aracıdır. Toplum içinde yaşayan bireyler aynı dili konuşarak iletişim sağlarlar ve ortak değerleri paylaşırlar. Her dilin kendi içinde bir ritmi ve kültürel değerleri vardır.

Dil bir iletişim aracı olmanın haricinde kültürlerin aynasıdır. Birden fazla dil bilen kişi buna paralel olarak birden fazla kültüre aşina olup kendisini tanımlama noktasında çok boyutlu olabilmektedir.

21. yüzyılda küreselleşme kapsamında, her bireyin bir veya birden fazla yabancı dil öğrenmesi ve konuşup yazabilmesi temel bir zorunluluk haline gelmektedir (Ada, Şahenk 2010: 63). Küreselleşen dünyada yabancı dil öğrenmek, çağa ayak uydurmak için gereklidir. Bizim kültürümüzde de bulunan “bir lisan, bir insan” sözüyle yabancı dil bilmenin önemine vurgu yapılmıştır. Bireyin ana dilinin dışında bir dil bilmesinin onu farklı bir insan yapacağı düşüncesi dile getirilmiştir.

Teknolojik gelişmenin, değişimin kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. yüzyılda yabancı dil bilmenin, öğrenmenin önemi tartışılmaz. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorunda olan, Avrupa Birliği üyesi olma hedefinde ve yolundaki Türkiye’de bu durum diğer ülkelerden daha da ciddiyetle ele alınması gereken bir konudur. Artık bir yabancı dilin yeterli olmadığı günümüzde, entelektüel bir mesleklemeye doğru gidildiği görülmekte olup, bilgisayar ve yabancı dil bilmek çağa yetişmek, onu yakalayabilmek için olmazsa olmaz koşuttur (Çelebi 2006: 286).

Dünyada pek çok ülkede yabancı dil öğretimine büyük bir önem verilmektedir. Türkiye’de yabancı dil bilmek bir zamanlar sadece elit zümreye has bir saygınlık göstergesiyken, günümüzde eğitim programlarında temel zorunlu derslerden biri haline getirilmiştir. Türk eğitim sistemindeki eğitim programlarında yabancı dil derslerine çok uzun zaman önce yer vermeye başlanmış, zaman içerisinde değişen ihtiyaçlara ve taleplere cevap verebilmek için yabancı dil eğitim programlarında nicelik ve nitelik açısından çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Ancak eğitim programlarında yapılan değişikliklere rağmen Türkiye’nin yabancı dil öğretiminde başarılı olduğu söylenemez. Hem uluslararası yabancı dil yeterliği sıralamalarında, hem de ulusal sınavlarda yabancı dil öğretimindeki başarısızlık açık bir biçimde görülmektedir (Demirpolat 2015: 7).

Dil eğitimi kişilere küçük yaşlarda vermeye başlanıp eğitim hayatları boyunca devam edebilecek bir süreci kapsamaktadır. Üniversitede bazı bölümlerde yabancı dil hazırlık eğitimi bir yıl sürmekle birlikte hazırlık olmayan bölümlerde de giriş dersi veya mesleki ders olarak İngilizce okutulmaktadır. Lisans öğrencilerinin çoğunlukla üzerinde pek durmadığı yabancı dil alanı lisansüstü eğitime devam eden öğrenciler için baş ağrıtıcı olabilmektedir. Yüksek lisans ve doktora alanındaki öğrenciler İngilizceyi tam anlamıyla öğrenmenin yerine önceliği yabancı dil sınavını geçmeye vermektedir. Bunun için sadece sınavı geçebilecek kadar teknik İngilizce öğrenmektedirler.

Akademide yabancı dil yeterliliği ve kullanımı (daha çok yazma alanında) ülkemiz açısından incelenmeye değerdir. Lisansüstü öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye karşı tutumlarının inceleneceği bu çalışma karşılaştırma açısından önem arz etmektedir.

“Dünya dili” olarak nitelendirilen İngilizce ülkemizde de zorunlu birinci yabancı dil olarak okutulmaktadır. Bunun yanı sıra seçmeli olarak Almanca veya Fransızca dil eğitimleri de verilmektedir. Çoğu alanda kullanılan İngilizceyi öğrenip, aktif kullanmak ise başlı başına bir meziyettir.

Yabancı dil öğrenmek ülkemizde çoğu kişi tarafından sadece mecbur kalındığında yapılan bir eylemdir. Çok az sayıda kişi veya öğrenci mecburiyetin dışında merak duyup dil öğrenmeye başlamaktadır. Dil öğrenmek ülkemizde (özellikle İngilizce) çocuk yaşlarda başlayıp neredeyse eğitim hayatının sonuna kadar devam eden bir süreç olmasına karşın eğitim görülen dili ileri seviyede öğrenen ve konuşan kişi sayısı oldukça azdır. Akademik alanda da olmazsa olmaz öneme sahip olan yabancı dil, genellikle sadece ihtiyaç duyulan sınavı geçmeye yönelik kullanılmaktadır. Sınavı geçip istenilen puan alındığında ise çoğu kez geri plana atılıp, unutulmaktadır. Yabancı dil sadece bir sınav

notu olarak kalmaktadır. Ne yazma dilinde ne de konuşmada kullanılmayan bir dil tam olarak biliniyor sayılmaz.

Küreselleşmenin Gerçekleşmesinde Yabancı Dil'in Önemi

Küreselleşen dünyada hem sosyo-kültürel hem de ekonomik açıdan, dil becerisine sahip ülkeler avantajlı konumda yer almaktadır. Dil becerisinden yoksun ülkeler ise küresel düzeyde eşitsiz ve dezavantajlı konumdadırlar. Gerek uluslararası ticarete gerekse bilimde, bilgi alışverişinde dil bilmek oldukça önemlidir ve gün geçtikçe bu önem artarak devam etmektedir. Bu doğrultuda dil eğitimi ülkenin kalkınması ve toplumun kültürel sermayesinin artması noktasında kritik konumda yer alır.

Bilgi çağının hızlı değişimlerini yaşadığımız günümüzde, toplumlar ve insanlar arası ilişkiler her alanda artmaktadır. Bu hızlı artışın bir parçası olarak yabancı dil/diller bilme gerekliliği söz konusudur. Yabancı dil/ diller bilme, öğrenme bugünün çokdilli ve çokkültürlü dünyasında yaşamak için de bir önkoşuldur. Bu doğrultuda yabancı dil öğrenme dünyanın her yerinde olduğu gibi, ülkemizde de her geçen gün daha çok önem kazanmaktadır (Cangil 2004: 123).

Bilgi toplumu olgusu ve küreselleşme sürecine yabancı dil öğretimi açısından bakacak olursak, sayısal veriler bugün İngilizcenin yaklaşık 415 milyon kişi tarafından anadili olarak kullanıldığını, 800 milyon kişinin ise İngilizceyi öğrenmekte ya da kullanmakta olduğunu göstermektedir. Neuner, İngilizcenin dünya üzerinde en çok öğrenilen ve konuşulan dil konumunda olmasının nedenini 20.yüzyılın başlangıcına kadar İngiltere'nin sömürgeler yolu ile *dünyanın* bir çok bölgesine hakim olması ve günümüzde Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomik, politik ve teknolojik üstünlüğü olarak açıklamaktadır (Neuner 1997: 6'dan aktaran: Cangil 2004: 124).

Bu doğrultuda “Her Avrupalının İngilizceyi olabildiğince erken yaşta öğrenmesi gerekir” (Berchem 1992: 53'den aktaran: Polat 2001: 32) sözü önem arz etmektedir. Rampillon'da Avrupa'nın yabancı dil gereksinimlerini sıralarken ilk nokta olarak İngilizcenin her Avrupalı için öğrenilmesi gereken küresel bir iletişim dili (lingua franca) olduğunu belirtmektedir (Polat 2001: 32).

Problem

Globalleşen günümüz dünyasında hem toplumsal hem de bireysel açıdan dil becerisine sahip olmak başlı başına bir problem olarak ele alınabilir. Bu uluslararası bütünleşme sürecinde evrensel bilgiye erişmek topluma seviye atlayacak bir özellik olarak karşımıza çıkar. Dili kullanma becerisi gelişmiş ülkeler ekonomik ve kültürel sermaye anlamında da üst seviyeye ulaşma imkânına sahiptir. Bu doğrultuda “dil” aşılması gereken önemli bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır ve gün geçtikçe önemi artmaktadır.

Toplumumuzda özellikle yetişkinler arasında ikinci bir dil ediniminin zor olduğu ön yargısı yerleşmiştir. “Modern dünyanın sakinleri dil öğrenme teşebbüslerinde öyle hayal kırıklığına uğramışlardır ki doğuştan sahip oldukları dil edinme yetisini belli bir dönemden sonra kaybettiklerini zannetmektedirler. Yabancı dil öğretmenleri, yöntem bilimcileri arasında yaygın kanılardan biri, ergenlik sonrası genel dil edinme yetisinin kaybolduğu ve bu dönemden sonra yeni bir dilin ancak genel öğrenme mekanizmaları tarafından öğrenilebileceğidir (Arslan 2009: 309).

Akademi dünyasında da dili yetkin olarak kullanmak büyük bir problemdir. Küresel bilgiye ulaşmak için şart olan “dil becerisi” çoğu zaman geri plana itilebilmektedir. Çoğu akademisyen sınavı geçip yükselebilmek için yabancı dil öğrenmekte ve bu sadece kâğıt üzerinde kalmaktadır. Bu sebeple aktif olarak yabancı dil kullanan (makale, eser yazıp, okuyabilen) eğitimci sayısı oldukça düşük oranlarda kalabilmektedir. Bu durumu aşmak ülkelerin eğitim seviyesine kademe atlayacaktır. Küresel bilgiye erişim ve dağıtım noktasında üniversiteler öncü konumda bulunmaktadır ve burada en büyük iş yabancı dil yetkinliğine ulaşmış akademisyenlere düşmektedir.

Amaçlar

Bu çalışmada dil sorunun sebeplerini belirlemek ve lisansüstü öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye karşı tutumlarını tespit etmek başlıca amaçtır. Bunun yanısıra;

Lisansüstü öğrencilerinin çocukluktan bu yana yabancı dile olan eğilimleri ve bakış açıları,

Yabancı dil öğrenme sürecinde en çok zorluk çekilen alanlar,

Dil kullanma yetisinin toplumsal ve bireysel etkileri,
Akademik kariyer düşünen öğrencilerin yabancı dile pragmatist bakış açısı,
Akademide yabancı dil düzeyini belirleyen sınavlara (yds, yökdil) bakış açısı,
Küresel bilgiye ulaşmada yabancı dilin etkisi gibi konuları tespit etmek alt amaçlar olarak belirlenmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Çalışma nitel araştırma desenlerinden “olgu bilim” (fenomenoloji) deseni çerçevesinde yürütülmüştür. Olgu bilim (fenomenoloji) deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşılaşılabiriz. Ancak bu tanışıklık, olguları tam olarak anladığımız anlamına gelmez. Bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim (fenomenoloji) uygun bir araştırma zemini oluşturur (Yıldırım ve Şimşek 2011: 72).

Örneğin “okulda başarısızlık” sık karşımıza çıkan bir olgu olabilir. Başarısızlıkla ilgili çeşitli araştırmalar bize başarısızlığın diğer değişkenlerle ilişkileri konusunda ipuçları da verebilir. Olgubilim çalışmaları başarısızlığın çeşitli açılardan ne anlama geldiğini çeşitli açılardan ne anlama geldiğini ortaya çıkarmayı amaçlayabilir (Yıldırım ve Şimşek 2011: 72).

Bu çalışma tam da bu noktada “lisans üstü öğrencilerin” yabancı dil öğrenmeye karşı olan tutumları ve başarı durumlarını ölçme noktasında ki değişkenlere odaklanmıştır.

Kuramsal Çerçeve

Araştırma “Yorumlayıcı Paradigma” ve “Pragmatizm Bakış Açısı” çerçevesinde şekillenmiştir.

Sosyal bilimlerde yorumlayıcı paradigma, toplumsal yaşam alanında bireyler arası ilişkiler sonucu meydana gelen olayları gündelik hayatın pratik alanına indirgeyerek onlara mikro yapılar içinde etkileşim halinde bulunan bireylerin düşünce, duygu, algı dünyasından bakıp eylemlerin ve olayların anlamlandırılmasını ve betimlenmesini sağlama amacını güden ve bu amacını gerçekleştirmek için de konu ve olayları ele alma anlayışını gösteren uygun kavram ve ilkeler, kurallar, teoriler, yöntem ve metodlar ortaya koyan önemli bir yaklaşımdır (Yakut 2014: 18).

Yorumlayıcı paradigmaya göre sosyal olgular genellenebilir yasalar üretmek yerine belirli bir durumun kendi boyutlarıyla incelenmesiyle anlaşılabilir. Yorumlayıcı paradigma evrenin birbirinden bağımsız parçalardan oluştuğu düşüncesinin aksine birbirini etkileyen parçalardan oluştuğu fikri hakimdir. Yorumlayıcı paradigmaya göre tek bir doğru yoktur. Çoğulcu bakış açısıyla değerlendirme yapılır.

Bu yaklaşımı diğer sosyal bilim yaklaşımlarına yaklaştıran yönü, bilimsel bir anlayışla beslenen bir paradigma olması ve bu nedenle bir dereceye kadar gerçek hayattaki toplumsal yaşam alanlarındaki olaylardan beslenen kanıtlanmış hipotezler dizgesi, yani teorilerle gelişmesi ve meydana gelecek olan benzer toplumsal olayları da bu oluşmuş teorilerle açıklama çabasına girmesidir. Ancak yorumlayıcı yaklaşımın diğer sosyal bilim yaklaşımlarından ve özellikle pozitivist paradigmadan en önemli farkı gerek teorilerin oluşması sırasında gerekse oluşmuş teorilerle gelecek benzer toplumsal olayları açıklama safhalarında toplumsal olayların gündelik hayatın mikro sosyal yaşam alanlarında bireylerarası ilişkiler sonucu meydana geldiğini vurgulayarak bireyleri anlama beklentisiyle hareket etmesi ve bireylerin toplumsal hayattaki olayları anlamlandırma biçimlerine ve bunun nedenlerine odaklanmasıdır (Yakut 2014: 18).

Pragmatizm de çoğu araştırmada kullanılabilen yararlı bir ekoldür. Bu anlayışta işe yarayan, faydalı olan aranmaktadır.

Pragmatizmin bir çok çeşidi vardır. Pragmatizme dayalı yorumlayıcı bir çatıyı kullanan bireyler, pozitivistdeki öncül koşullardan ziyade; eylemler, durumlar ve araştırmanın sonuçları gibi yapılan

çalışmanın ürününe odaklanırlar. Bu sebeple yöntemlere odaklanmak yerine araştırmayı önemli kılan, araştırma probleminin kendisi ve bu problem hakkındaki sorulardır (Creswell 2018: 28).

Araştırma Yöntemi

Araştırmada görüşme biçimine dayalı nitel yöntem kullanılmıştır. Nitel veri toplama tekniği kullanılarak, yarı yapılandırılmış görüşme ölçeği geliştirilmiştir. Görüşme yapılan 3 ayrı grup ile karşılaştırmalı sonuçlar elde edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sorularının yönlendirici olmamasına ve görüşmeciyi çok sıkılamasına dikkat edilmiştir. Görüşmelerde, görüşmecilerin ses kaydına sıcak bakmamasından dolayı not alma tekniği kullanılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşmeler sahip olduğu belli düzeydeki standartlığı ve esnekliği nedeniyle, yazmaya ve doldurmaya dayalı testler ve anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olması (Yıldırım ve Şimşek, 2003'den aktaran; Altunay vd. 2014: 64) nedeniyle araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı, ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnek, iki uç arasında yer almaktadır. Araştırmacılara bu esnekliği sağladığı için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Araştırma Tekniği

Araştırmada “Kotalı örnekleme” tekniği kullanılmıştır.

Kotalı Örnekleme: Sınırlı bir evren, araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacının öngördüğü belirli değişkenlere göre sınıflandırılır. Bu değişkenler yaş, cinsiyet, eğitim durumu, meslek, hastalık olabileceği gibi, etnik köken, kırsal ve kentsel değişkenler de olabilir (Gökçe, 1988: 83).

Burada kullanılan sınıflama eğitim durumu açısından oluşturulmuştur. Örneklem sadece Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde lisansüstü eğitim gören öğrencilerden amaca yönelik uygun gruplar olarak belirlenmiş ve Uluslararası İlişkiler, Sosyal Bilimler ve Tarım Bilimleri olarak 3 ayrı grupta eğitimine devam eden öğrencilerdir.

Evren ve Örneklem

Üzerinde araştırma yapılan, belirli bir tanıma uyan aynı cinsten birimlerin meydana getirdiği topluluğa *evren (ana kütle)* denir (Özmen 1999: 26).

Evrenin özelliklerini yansıtması düşüncesiyle evrenden belirli yöntemlerle seçilmiş birimlerin oluşturduğu topluluğa *örneklem* adı verilir (Özmen 1999: 27).

Bu çalışmada evren lisansüstü eğitim gören öğrencilerdir. Örneklem ise Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde lisansüstü eğitimine devam eden öğrencilerdir.

Araştırma örnekleme, asıl sorun olan “lisansüstü öğrencilerinde yabancı dil eğilimi” konusuna göre Sosyal Bilimler, Tarım Bilimleri ve Uluslararası İlişkiler alanlarında eğitimine devam eden öğrencilerden seçilmiştir. Bu gruplar, okudukları bölümlerin yabancı dille ilişkisi ve bunun öğrenci üzerindeki etkisini saptamak ve karşılaştırabilmek için özellikle seçilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde eğitim gören 4 Sosyoloji, 1 Tarih, ve 3 Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler öğrencisi ayrıca Fen Bilimleri Enstitüsünde eğitim gören Tarımsal Genetik Mühendisliği anabilimdalına mensup 4 öğrenci oluşturmaktadır. Bu bölümler karşılaştırmalı analiz yapmaya uygun görülüp bu doğrultuda seçilmiştir.

Tarım bilimleri fakültesinde verilen İngilizce eğitim ve Uluslararası İlişkiler bölümünün birden fazla yabancı dilde uzmanlık gerektirmesi bu seçimde etkili olmuştur. Sosyal Bilimler alanındaki

bölümlerde (Sosyoloji, Edebiyat, Tarih vb.) yabancı dile verilen önemin diğerlerine göre biraz geri planda olması karşılaştırma yapabilmeye noktasında araştırmaya değer görülmüştür.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Kodlamaları, Bölümleri ve Derecesi

Katılımcı Kodu	Bölümü	Derecesi
S1	Sosyoloji	Yüksek Lisans 1 (Ders)
S2	Sosyoloji	Yüksek Lisans 1 (Ders)
S3	Sosyoloji	Yüksek Lisans 1 (Ders)
S4	Sosyoloji	Yüksek Lisans 2 (Tez)
S5	Tarih	Doktora
U1	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	Yüksek Lisans 2 (Tez)
U2	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	Yüksek Lisans 2 (Tez)
U3	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	Yüksek Lisans 2 (Tez)
T1	Tarımsal Genetik Mühendisliği	Yüksek Lisans 1 (Ders)
T2	Tarımsal Genetik Mühendisliği	Yüksek Lisans 1 (Ders)
T3	Tarımsal Genetik Mühendisliği	Yüksek Lisans 1 (Ders)
T4	Tarımsal Genetik Mühendisliği	Yüksek Lisans 1 (Ders)

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından tasarlanmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında öğrencilerin üniversite öncesi yabancı dil seviyeleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonrasında yabancı dilin bir zorunluluk mu yoksa kişisel gelişim olarak mı görüldüğü, yabancı dil öğrenmede zorlanılan alanlar, yabancı dil sınavlarına bakış açıları, yabancı dilin akademik kariyerdeki önemi ve küresel bilgiye erişimde yabancı dilin rolü sorgulanmak üzere 6 (altı) adet açık uçlu soru katılımcılara yöneltilmiştir. Görüşme sırasında konuşmanın akışına göre görüşme formu dışında da bazı sorular yöneltilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler 2018-2019 eğitim-öğretim yılı içerisinde Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi enstitülerinde lisansüstü eğitime devam öğrencilerle yüz yüze görüşme suretiyle toplanmıştır. Bu süreç yaklaşık 7-8 gün sürmüştür. Görüşülen 12 kişinin haricinde 2 kişi de görüşmeyi kabul etmeyip soruları yanıtlamak istememiştir. Görüşmelerin çoğu üniversite içerisinde fakülte odaları ve kantinlerinde gerçekleştirilirken birkaçı da üniversite dışarısında gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılara, yönlendirme veya fakülteler içerisindeki bağlantılar yoluyla ulaşılmıştır. Her görüşme ortalama 15 dakika civarında sürmüş olup katılımcılara kimlik bilgileri sorulmamıştır ve bilgilerin bilimsel araştırma dışında kullanılmayacağı açıklanmıştır. Görüşme öncesinde sorular ile ilgili kısa bilgiler veriliş katılımlarını sağlayıp sağlamayacakları sorulmuştur.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizin yeterli görülmediği durumlarda içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bazı yerlerde katılımcıların görüşleri olduğu gibi aktarılırken bazı durumlarda yorumlanarak kategorileştirilmiştir.

İçerik Analizi: Nitel veri analiz türleri arasında en sık kullanılan yöntemlerden biridir. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde tümdengelimci bir yol takip edilmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile ilgili kategoriler geliştirmektedir. Kategori geliştirme aşamasında araştırmacı dikkatli olmalı ve aynı metin üzerinden benzer bir araştırma yürütmeyi planlayan başka araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden uygun kategoriler geliştirmelidir (Silverman, 2001'den aktaran; Özdemir 2010: 335).

Betimsel Analiz: Çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz

türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtılabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2003'den aktaran; Özdemir 2010: 336).

Bulgular ve Yorumlar

1) Üniversite öncesi yabancı dil eğitiminin niteliği

Katılımcıların hepsi (12 kişi) ilk ve ortaöğretimde ve lisede yabancı dil konusunda temel konular dışına çıkılmadığı, sürekli aynı konuların tekrar edildiği için herhangi bir ilerleme kaydedemediğini belirtmiştir. Sistemin yabancı dili geliştirme ve pratik yapmaya uygun olmadığı düşünülmektedir.

Bu konuda öğrencilerin verdikleri cevaplardan bazı çarpıcı olanlar şunlardır:

- “Her sene birbirinin tekrarıydı fakat bu tekrar ettiğimiz konuları bile tam anlamıyla öğrenmiş olmuyorduk. Yıllarca okulda İngilizce görmemize rağmen bu kadar geri kalmamız tamamen sistemden kaynaklı” (T-2),

- “Sürekli sıfırdan bir eğitime başlandığı için hep yerimde sayıyordum hatta bu bilgileri hiç kullanmadığım için unuttuğum oluyordu” (T-3),

- “Ortaokulda temel grammer yapılarına hâkim olduğumu düşünüyorum. Fakat devamı gelmedi. Sürekli tekrar niteliğindedi. Lisede İngilizceye ek Almanca dersi aldım ama öğrendiklerim ezber üzerine olduğu için kısa süreli kaldı” (S-3),

- “Çok çok az bir ilerleme kaydetmişimdir. Ekstra bir ilgim veya çabam olmadı. Bir işe yaramayacağını düşünüyordum” (S-4),

- “İlkokul, lise seviyelerinde İngilizce konusunda bir ilerleme kaydedemedim. Umursamaz hocalarımız ve sadece sınav odaklı eğitim verilmesi bunun sebebidir” (U-2),

- “Bilinçli bir eğitim olmadığı için başlangıç seviyesini geçemedim. Başlangıç seviyesinden ileri olan kişilerde bunu okul dışında başarmıştır diye düşünüyorum” (U-3).

Cevaplardan görüldüğü üzere katılımcılar kendilerine üniversiteye kadar yüzeysel, ezbere dayalı, tekrara düşen ve pratikte faydası olmayan bir yabancı dil eğitimi verildiğini düşünmektedirler. Bu durum kimi öğrencilerde dile karşı bir önyargı oluştururken bazı öğrencilerde eğitim sistemine karşı olumsuz bakış açısı geliştirmesine sebep olmaktadır. Burada ki başlıca soru “Türk eğitim sisteminin yabancı dil öğretimi açısından uygunluğu ve ölçülebilirliği” olacaktır.

2) Yabancı dil bir zorunluluk mu? Kişisel gelişim mi?

Yabancı dile zorunluluk veya kişisel gelişim olarak bakma noktasında seçilen örneklem grupları beklenildiği gibi farklılıklar göstermektedir. Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler öğrencileri için yabancı dil oldukça önemlidir. Hatta bazı durumlarda tek bir yabancı dil bilmek bile yeterli olmuyor. Lisans döneminde bunun bilincinde olan öğrenciler yabancı dil üzerinde daha fazla yoğunlaşmaktadırlar.

Tarım bilimleri fakültesinde okuyan öğrenciler bölümlerinin İngilizce eğitim vermesi sebebiyle yabancı dili daha fazla hayatlarının bir parçası olarak görüp bunu zorunluluk değil zaten olması gereken bir durum olarak görmektedirler.

Sosyal bilimler alanındaki öğrenciler yabancı dile önlerindeki bir engel olarak bakmaktadırlar. Zorunluluk olarak (doktora geçiş veya öğretim üyesi olabilme yolunda) gördükleri dili, sınav üzerinde verip rahatlatma düşüncesi içerisinde bulunmaktadır.

Bu soru üzerine verilen cevapların bazıları şunlardır:

- “İngilizce kişisel gelişimim için çok önemli. Gerek evrensel bir dil olması gerekse bölümüm açısından önemimin farkındayım. Bunun yanı sıra bu dili çok sevmem de öğrenmem de etkili. Erasmus'da bunun avantajını çoğu yerde yaşadım” (T-1),

- “Üniversiteyi yüzde yüz İngilizce okuduğum için başta zorunluluk olarak görüyordum ama öğrendikçe kişisel gelişimim açısından bakmaya başladım bu durum benimsememi sağladı” (T-3),

- “Hem zorunluluk hem kişisel gelişim olarak görüyorum. Yabancı dil bilmeden hayat bir şekilde idame ettirilebilir fakat idealleri olan bir kişi için yabancı dil farklı kapılar açacaktır buna inanıyorum” (S-3),

- “Bu yıla kadar hatta 6 ay öncesine kadar kendimi geliştirmek için öğrenmeyi istiyordum fakat yüksek lisansa başladığımdan beri zorunluluk halini aldı” (S-1),

- “Kişisel gelişim olarak görüyorum. Üniversiteye başlamamla birlikte bilinçlendim ve yabancı dil öğrenmeyi gelişimim açısından önemli bulmaya başladım. Şuan da belli düzeyde İngilizce ve iyi seviyede Kazakça biliyorum” (U-1).

3) Yabancı dil neden öğrenilemiyor? Hangi alanlarda zorluk çekiliyor?

Yabancı dil öğrenimi kapsamlı, çok boyutlu bir alan olarak okuma, yazma, dinleme (dinlediğini anlama), konuşma becerileri isteyen bir sürece tabidir.

Lisansüstü eğitimine devam eden öğrenciler pragmatist bakış açısıyla öncelikli olarak önlerindeki yabancı dil sınavını kağıt üzerinde geçme eğilimi içerisinde görülmektedirler. Onlar için en işe yarar konumda olan şey bu aşamada “sınav puanı” olarak görülmektedir. Yabancı dilde yazma, dinleme veya konuşma becerileri bu aşamada gözardı edilebilmektedir.

Tablo 2. Katılımcıları Yabancı Dil Öğrenmede Zorluk Çektiği Alanlar

Katılımcı Kodu	Zorluk Çekilen Alan
S1	<i>Kesinlikle Speaking</i>
S2	<i>Speaking. Pratik yapamıyorum ve telaffuz da zorluk çekiyorum.</i>
S3	<i>Listening. Çözümlemek, anlamak zor geliyor. Yazıldığı gibi okunmuyor.</i>
S4	<i>Speaking en zoru. Writing düşük seviyede. Kendi çapımda karalıyorum ama akademik alan için geliştirmem lazım.</i>
S5	<i>Reading dışında her alanda zorlanıyorum.</i>
U1	<i>Hiçbirinde zorluk çekmiyorum. İsteyince bir şekilde öğreniliyor.</i>
U2	<i>Listening. Her alanda anadilimi kullandığım için.</i>
U3	<i>Sadece Writing.</i>
T1	<i>Speaking’de zorluk çekiyordum. Aldığımız eğitim yeterli değil Erasmusla birlikte biraz daha ilerletebildim.</i>
T2	<i>Konuşurken bazı kelimeler yutulduğu için dinleme-anlama konusunda zorlanıyorum</i>
T3	<i>Speaking.</i>
T4	<i>Writing. Çünkü herhangi bir deneyimim olmadı yabancı dilde yazma alanında.</i>

Yorumlayıcı paradigma düşüncesi ile doğru orantılı şekilde dil öğrenmedeki bu parçalar birbirinden bağımsız şekilde değerlendirilmemelidir. Birbirini etkileyen bu alanlar kişilerin öğrenme kabiliyetleri ile ilişkilidir. Yabancı dili, sınırlı alanlarda gelişen bireyler bu konuda kendisini eksik hissedebilmekte ve bu durum onların yabancı dil konuşma (speaking) alanında çekimser ve başarısız kalmasına sebep olabilmektedir. Onun dışında yazma (writing) alanında çoğu kişinin herhangi bir yerde kullanmaya ihtiyaç duymaması bu alanın gelişimini etkilemektedir. Ayrıca Türkiye’de verilen yabancı dil eğitiminde konuşma, yazma, dinleme-anlama noktalarındaki eksiklikler öğrencinin bu alanlardaki başarı ve ilgisi doğrudan etkileyebilmektedir.

4) YDS - YÖKDİL’in yeterlilik düzeyi, ölçüm kapasitesi

Yds - Yökdil gibi akademide kullanılan dil yeterliliğini ölçen sınavlar, araştırma örnekleminin dışında genel kanya göre düzenli çalışma ile kısa vadede yeterli sonuç alınacak sınavlar olarak görülmektedir. Bu sınavlar sadece kağıt üzerinde yazılı olarak yapılmasının yanı sıra seçenekli olduğu

için içerisinde şans faktörünü de barındırmaktadır. Bu sebeplerden dolayı sınavlarda yeterli puan alabilen kişiler bunu pratiğe yansıtamayabiliyorlar. Akademinin üst seviyelerinde de bu gibi durumlara rastlamak mümkün olabiliyor.

Tablo 3. Yabancı Dil Sınavlarına Katılım Durumları ve Görüşler

Katılımcı Kodu	Sınava Girme Durumu	Görüşleri
S1	Henüz katılmadı	<i>Katılmadım ama bilgi sahibiyim. Bu sınavları geçmiş fakat İngilizce konuşamayan hatta anlamayan hem akademisyen hem öğrenciyle karşılaştım bu yüzden bu sınavları gerçekten İngilizce seviye tespiti için yeterli bulmuyorum.</i>
S2	Yds'ye katıldı	<i>Oldukça zorlayıcı bir sınavdı. Bence bu sınavda başarılı olan kişiler akademide yeterlidir.</i>
S3	Katılmadı, hazırlanıyor	<i>Kesinlikle yeterli bulmuyorum. Çeşitli kurslarla ve ezber yöntemlerle başarılı olunabiliyor. Yabancı dil bu kadar sınırlı test edilemez.</i>
S4	İkisine de katıldı	<i>Oldukça iyi bir puan aldım. Fakat bu sınavlar akademik açıdan dil yeterliliğini ölçme anlamında yeterli değildir. Başlangıç aşamasında bir geçiş olarak görülebilir.</i>
S5	İkisine de katıldı	<i>Şimdilik bana yetecek puanı aldım fakat çok boyutlu bakacak olursak bu sınavlar dil yeterliliğini tam anlamıyla ölçebilecek seviyede değil.</i>
U1	Katılmadı, hazırlanıyor	<i>Hiç katılmadım ama bu sene içerisinde katılmam gerekiyor. En azından kısa vadede barajı geçmem gerekiyor. Bu sınavlar dil yeterliliğini ölçmek açısından uygun değil. Yökdil belirli alanlara uygun sınav yaptığı için Yds'ye göre daha uygun ama kesinlikle tek başına yeterli değil.</i>
U2	İkisine de katıldı	<i>Her iki sınavda sadece okuduğunu anlamaya yönelik beceriyi ölçüyor. Tek başlarına yeterli değil.</i>
U3	İkisine de katıldı	<i>Oldukça yüksek puan aldım. Yeterlilik açısından uygun buluyorum. Akademide okuma üzerine kurulduğu için bu sınavlarda aynı şekilde okuduğunu anlama noktasında yeterli.</i>
T1	İkisine de katıldı	<i>Yeterli bulmuyorum. Yabancı dil seviyesi bu şekilde ölçülmez. En azından Toefl sınavı gibi alanlara ayrılıp ölçülmeli.</i>
T2	Yds'ye katıldı	<i>Dil bilgisi olarak oldukça zor ve yeterli. Ben başarılı olamadım ama başarılı olanlar yeterlidir.</i>
T3	Yds'ye katıldı	<i>Her bölümün terminolojisi farklı olduğu için her alana özgü yeterlilik sınavı yapılmalıdır.</i>
T4	Yds'ye katıldı	<i>Bu sınavlar dil yeterliliği açısından uygun ama zor.</i>

Katılımcılardan büyük çoğunluğu bu sınavları yabancı dil yetisinin ölçülmesi noktasında yeterli bulmamaktadır. Zorluk açısından farklı görüşler olsa da bu zoru başarmanın akademik açıdan yabancı dil kullanma yetisini tam anlamıyla karşılayamayabileceği düşünülmektedir. Bu sınavlar ağırlıklı olarak okuduğunu anlamaya yönelik olduğu için akademide orijinal dilde okuma yapmanın yeterli olacağı düşünülenler bu sınavlara karşı olumlu bakmaktadır.

5) Akademik kariyerde etkin yabancı dil kullanımı

Akademide yabancı dili etkin şekilde kullanma fark yaratabilmektedir. Kaynaklara orijinal dilde erişme, bunları değerlendirme noktasında dile hâkim olmak önem arz etmektedir. İleri düzey yabancı dil bilen akademisyenler kendi çalışmalarını farklı dillere çevirip uluslararası alanda değerlendirebilmektedirler. Bu bağlamda uluslararası literatürde de kendilerine yer bulabilmektedirler.

Akademide yabancı dili kullanmanın ne gibi avantajları olduğu sorusuna katılımcıların verdiği bazı cevaplar şu şekildedir:

- “Kesinlikle katkı sağlar. Kazakistanda bulunduğum süre zarfında yanımda Türkiye’den deneyimli hocalarım olmasına rağmen Kazakçayı ben iyi bildiğim için hocalarım bana bağlı hareket ediyordu. Oradaki Kazak akademisyenler ile ben iletişim kuruyordum. Bu bile benim için değerli bir durumdu. Akademik kariyerimde bunu her alanda devam ettirmek istiyorum. Fark yaratacağımı düşünüyorum” (U-1),

- “Dili ne derece bilirsem o denli nitelikli araştırma yapabilirim diye düşünüyorum. Dünyadaki literatüre ulaşma noktasında elzem. Yabancı kaynaklara ulaşmadan yapılan çoğu çalışma havada kalabilir” (S-4),

- “Yabancı dili etkili kullanmak kendini yenilemek, geliştirmek hatta ders anlatmakta bile faydalı olacaktır. Kesinlikle sonu olmayan bir yol olarak görülmeli” (T-4),

- “ Bölümüm açısından yaptığım uluslararası çalışmalarda yabancı dilin katkısını çok görüyorum. Akademik alanda bunun artarak devam edeceğini düşünüyorum” (T-1),

- “ Literatür takibi ve dünyaya ayak uydurabilme noktasında kesin bir şekilde öğrenilmesi gerek benim bölümüm açısından daha da önemli durumda” (T-3).

Katılımcı görüşlerinde akademide yabancı dilin etkin kullanımını önemli görülmektedir. Özellikle Tarım Bilimleri alanında öğrenimine devam eden öğrenciler alanlarındaki gelişimin yabancı dille doğru orantılı olduğu noktasında görüş bildirmişlerdir. Uluslararası ilişkiler alanındaki öğrencilerden ise sadece bir tanesi şuan yabancı dili (Kazakça) aktif kullanmakta olup bu alanda gelişimini devam ettirmek istediğini belirtmiştir.

6) Küresel Bilgi - Yabancı Dil ilişkisi

Dil becerisi konusunda geri kalmış ülkeler küresel düzeyde eğitim açısından eşitsiz ve dezavantajlı konumdadırlar. Küresel bilgiye erişme, bunu kullanma günümüz dünyasında oldukça önemli konuma gelmiştir.

Katılımcıların küresel bilgiye ulaşmada yabancı dile bakış açısına ait bazı görüşleri şu şekildedir:

- “Çok büyük rolü vardır. Artık her şey İngilizce’ye dayalı oldu. Bu kaynaklara orijinal dilinde ulaşmamız gerekiyor. Çeviri her zaman en doğru bilgiyi vermeyebiliyor” (S-2),

- “Bilimsel bilgi, dünyadaki gelişmelerle paralel ilerlediği için ve dünya ile yarışabilmek için dil şarttır. Sürekli bilgiyi yenileme noktasında dil kullanma yetisine sahip olmak oldukça önemlidir” (S-4),

- “Neredeyse her konuyla ilgili İngilizce kaynağa erişmek oldukça kolay durumdadır. Bunlara ulaşmak yetmiyor etkili biçimde kullanmak gerekiyor. Küresel bilgi bu noktada bizi dünyanın gelişimini takip edebileceğimiz seviyeye getirecektir” (T-1),

- “Küresel dil İngilizcedir. Bu yüzden her alanda en güncel bulgulara ulaşmak için onları anlayıp pratikte kullanabilmek önemlidir. Yabancı dil bilmenin yanında bunu kullanmamız gerekiyor” (T-3),

- “Günümüzde her ne kadar çeviri kitaplar sayesinde yabancı dildeki kitaplara erişebilssek de bu sınırlı kalmaktadır. Bu yüzden küresel bilgiye erişimde yabancı dile hakim olarak dünyaya açılabiliriz” (S-1).

Katılımcıların ortak görüşü küresel bilgiye erişmeyi önemli bulmaktadır ve bunun yabancı dili etkin kullanmakla olacağı fikri ön plana çıkmaktadır. Disiplin farklı olmadan küresel bilgiye her

alandaki ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum başta eğitim olmak üzere çoğu alanda önce bireyin sonra toplumun gelişimi noktasında önem arz etmektedir.

Tartışma

Bulgulardan ortaya çıkan en önemli sonuç katılımcıların hepsinin yabancı dili mecburi veya kendi istekleriyle öğrenmek zorunda olduklarının farkında olmasıdır. Katılımcıların yabancı dile karşı olan tutumları ve bakış açıları bazı noktalarda farklılıklar içerse de 3 grupta da yabancı dile karşı gereklilikler dile getirilmiştir. Bilindiği gibi doktora aşamasında ve akademinin diğer ileri seviyelerinde yabancı dil şartı vardır. Bu noktada lisansüstü öğrencileri durumun farkına varmış olup yabancı dilini bir şekilde geliştirmeye çalışmaktadırlar. Pragmatist bakış açısıyla sadece işine yarayacak puanı almaya uğraşanlar olduğu gibi daha idealist düşünüp bunu tüm hayatına yaymaya çalışan ve sonu olmayan bir yol olarak gören öğrencilerde mevcuttur.

Yabancı dil öğreniminin en önemli noktalarından biride çocuklukta (ilk ve orta öğretimde) yabancı dille tanışma noktasından geçer. Öğrencilerin büyük çoğunluğu bu noktada çok fazla ilerleme kaydedemezken bu süreç bazen üniversiteye bazen de lisansüstüne kadar sürebilmektedir. Üniversitede bile yabancı dile çok fazla önem vermeyip sadece lisansüstü aşamada bu alana yoğunlaşan öğrenciler (daha çok sosyal bilimler alanında) görülmektedir. Türkiye’deki tekrara düşen ve yüzeysel kalan yabancı dil eğitimi çoğu noktada olumsuz sonuçlar elde edilmesine sebep olmaya devam etmektedir.

Yabancı dil öğreniminde zorlanılan durumlara bakacak olursak konuşma (speaking) alanında en büyük sıkıntının olduğu görülmektedir. Belli seviyede yabancı dil öğrenen kişiler bunu pratikte kullanamıyor olması veya özgüven eksikliği sebebiyle çekimser kalması bu alanı iyice geri plana atmaktadır. Okullarda verilen eğitimde bu yönde olmayıp daha çok sınav üzerine odaklandığı için bu alandaki gelişim gözardı edilmeye devam edilmektedir.

Başka bir tartışma konusu ise akademiye yabancı dil sorundur. Akademiye yabancı dil yeterliliğini ölçen sınav sayısı sınırlıdır ve bu ölçümlerin niteliği tartışılır durumdadır. Yds, Yökdil gibi sınavlar yabancı dil yeterliliğini ölçme noktasında çoğu zaman tek başlarına yeterli görülmemektedir. Bu sınavların çoktan seçmeli olması ve tek bir alandaki beceriyi sınaması “yabancı dil puanı yüksek ama yabancı dil bilmeyen” çok fazla akademisyen meydana getirmektedir.

Öneriler

Bu çalışmadan elde edilen veriler ışığında öncelikle ülkedeki eğitim sisteminin (en azından yabancı dil alanında) değişmesi gerektiği ve ilkokuldan başlayarak sürekli üzerine koyacak şekilde bir yabancı dil eğitimi verilmesi gerekmektedir. Sürekli tekrarlanan ve sadece tek boyutlu yürütülen yabancı dil eğitimi yeterli olmamaktadır. Öğrencileri öğrendikleri bilgileri gündelik hayatta kullanıp pratik yapabilecekleri şekilde yönlendirmek küçük yaşlarda yabancı dil seviyelerinin ilerlemesi noktasında olumlu olacaktır.

Akademiye geçerli sayılan sınavlar daha çok boyutlu ve alanlara özgü yapılmalıdır. Tek düze yapılan sınavlarda kısa sürede yeterli konuma gelinebilmektedir. Ayrıca şans faktörü de bu sınavların sonucunu etkilemektedir. Yabancı dilin diğer alanları da (speaking, listening) belirli ölçümlere tabi olmalıdır.

Tek bir sınavla yabancı dil yetisi test edilmemeli, akademinin belirli konularındaki akademisyenler belli aralıklarla yabancı dil yeterliliği test edilmelidir. Bu şekilde akademiye çoğu alanda hasırlatı edilen yabancı dil bir nebze de olsa nitelik kazanacaktır.

Sonuç

Araştırma örneklemindeki 3 grupta da üniversite öncesi yabancı dil eğitiminde belli sıkıntılar göze çarpmaktadır. Bu durum kişilerin daha sonraki dönemlerde yabancı dile karşı olan eğilimini etkileyebilmektedir. Araştırma örnekleminde görülen diğer bir sonuç ise öğrencilerin yabancı dile karşı olan bakış açılarının lisans ve yüksek lisans döneminde dönüşüm yaşadığı yönündedir. Bazen zorunluluk bazen ise hobi veya kişisel gelişim olarak düşünülen yabancı dilin gerekliliği ve önemi bu dönemlerde daha iyi kavranmaktadır. Yabancı dilin bir şekilde öğrenilmesi gerektiği fikri genel olarak ortaya çıkmaktadır.

Akademide geçerli olan yabancı dil sınavlarının (Yds,Yökdil) niteliğine ilişkin sonuçlar:

Katılımcıların çoğunluğu bu sınavların ölçüm kapasitesini yeterli görmemektedir. Sınavların şekli, sınıdığı alanlar ve tek boyutluluğu bu sınavların geçerliğini ve güvenilirliğini sorgulanır hale getirmektedir. Bazı katılımcılar tarafından çok zor bulunması bu sınavın yeterli olacağı fikrine kapılmalarına sebep olmaktadır. Diğer bazı katılımcılar ise tamamen pragmatist bakış açısıyla işine yarayacak kadar puanı alıp, barajı geçmenin yeterli olacağını düşünmektedir.

Sonuç olarak bu sınavların kapsamının genişletilmesi, geçerlilik süresinin sınırlandırılması, ölçüm şeklinin revize edilmesi ve alanlara özgü yapılması başta kişiler olmak üzere üniversitelerin, akademinin ve küresel bilgiye erişme ve kullanma noktasında toplumun dönüşümünü olumlu yönde etkileyeceği fikri ön plana çıkmaktadır.

Kaynakça

- Ada, Sefer ve Senem Seda Şahenk. (2010). Avrupa Dil Portfolyosu ve Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi. *Avrupa Araştırmaları Dergisi*, Cilt 18, Sayı 1-2, 63-88.
- Altunay, Esen vd. (2014). Eğitim Kurumlarında Mobbing Uygulamalarına İlişkin Nitel Bir Araştırma. *Sakarya University Journal of Education*, 4/1, 62-80.
- Arslan, Mustafa. (2009). Türkiye’de Yabancı Dil Edinim Sorunu ve Yabancı Dil Olarak Türkçe, 309-313.
- Cangil, Binnur Erişkon. (2004). Küreselleşme ve Avrupa Birliği Yabancı Dil Eğitim Politikaları Işığında 2000’li Yıllarda Türkiye’de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Politikalarına Bir Bakış. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 1, 123-131.
- Creswell, John W. (2018). Nitel Araştırma Yöntemleri, Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Çelebi, Mustafa Durmuş. (2006). Türkiye’de Anadili Eğitimi Ve Yabancı Dil Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Sayı: 21, 2006/2, 285-307.
- Demirpolat, Başak Coşkun. (2015). Türkiye’nin Yabancı Dil Öğretimiyle İmtihani Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. *Analiz, SETA*, Sayı 131.
- Fırat, Necla Şahin. (2006). Pozitivist Yaklaşımın Eğitim Yönetimi Alanına Yansımaları, Alana Getirdiği Katkı ve Sınırlılıkları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* 20, 40-51.
- Gökçe, Birsen. (1988). *Toplumsal Bilimlerde Araştırma*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Özdemir, Murat. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 11, Sayı 1.
- Özmen, Ahmet. (1999). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No 1081, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No 601, Ünite 3, 25-54.
- Polat, Tülin. (2001). Avrupalılık Bağlamında Kültür Boyutuyla Yabancı Dil. *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi*, Sayı 13, 29-40.
- Sönmez, Veysel. (2010). Auguste Comte(1798-1857) Pozitivizm(Olguculuk). *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 3(3), 161-163.
- Yakut, İnci. (2014). Yorumlayıcı Paradigma Yaklaşımı Kavramlarıyla Sinema Sanatı Üretimine Bakış. *ULAKBİLGE*, Cilt 2, Sayı 4.
- Yıldırım, Ali ve Hasan Şimşek. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ek.1: Görüşme Formu

1) İlkokul/ortaokul/lise seviyesinde yabancı dil derslerinde ne derece ilerleme kaydettiğinizi düşünüyorsunuz?

2) Yabancı dil öğrenmek sizin için bir zorunluluk mu? Yoksa hobi veya kişisel gelişim olarak mı görüyorsunuz?

3) Yabancı dil öğreniminde en çok zorluk çektiğiniz alan nedir? -Speaking (konuşma) - Listening (dinleme,anlama) –Reading(okuma, anlama) –Writing (yazma)

4) Yds, Yökdil gibi sınavlar hakkında bilginiz var mı? Bu sınavlara hiç katıldınız mı? Bu sınavları akademide yabancı dil yeterliliği açısından ne derece uygun buluyorsunuz?

5) Yabancı dili etkin kullanmanın akademik kariyerinizde size ne tür katkılar sağlayacağını düşünüyorsunuz?

6) Küresel bilgiye erişmede yabancı dilin rolünü önemsiyor musunuz?